

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การเขียนคำแนะนำและ
คำอธิบายแสดงขั้นตอน

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนิด

ครูวาสนา โพธิวงศ์

น้ำพริกกะปิแสนอร่อย

กิจกรรม “สนทนาพาที” จากบทกลอน

น้ำพริกทำไม่ยาก
กะปิพริกกระเทียม
อีกทั้งน้ำตาลปีบ
น้ำปลาหยดลงไป

ครกและสากหามาเตรียม
มะเขือพวงเขียวสดใส
มะนาวบีบคั้นน้ำไว้
จิ้มผักสดรสโอชา

การเขียนคำแนะนำ และคำอธิบายแสดงขั้นตอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

- บอกหลักการเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอนได้
- เขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอนได้
- เห็นประโยชน์ของการเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน

เนื้อหาและกิจกรรมในวันนี้

- งานเขียนประเภทคำแนะนำและอธิบายแสดงขั้นตอน
- หลักการเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน
- กิจกรรม “เขียนให้รู้ชัด ปฏิบัติได้ถูกต้อง”

งานเขียนประเภทอธิบาย แสดงขั้นตอนคืออะไร

งานเขียนประเภทอธิบายแสดง
ขั้นตอน คือ งานเขียนที่บอกวิธีการ
ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้องและ
เหมาะสม มักเขียนสั้น ๆ และชัดเจน

ถ้านักเรียนจะเขียนคำแนะนำ
และคำอธิบายแสดงขั้นตอน
นักเรียนจะมีหลักการเขียนอย่างไร

๑. เขียนหัวข้อให้ชัดเจน
เพื่อให้รู้ว่าเขียนเกี่ยวกับเรื่องใด

๒. จะต้องเขียนอย่างละเอียด
เพื่อให้เข้าใจขั้นตอนที่ครบถ้วน

หลักการอ่านงานเขียน
ประเภทอธิบายแสดงขั้นตอน

๓. ภาพประกอบ
ช่วยให้ชัดเจนมากขึ้น

๔. ตรวจสอบความถูกต้องของ
ข้อมูลที่อยู่ในงานเขียน

ตัวอย่าง

งานเขียนประเภทคำแนะนำ
และคำอธิบายแสดงขั้นตอน

เรื่อง การหาคำในพจนานุกรม

๑. หาคำตามลำดับพยัญชนะ ตั้งแต่ ก - ฮ
๒. หาคำตามรูปสระ ตั้งแต่สระ -ะ ถึง สระ -ไ
๓. คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์จะมาก่อนคำที่มีรูปวรรณยุกต์
โดยวรรณยุกต์จะเรียงจาก เอก โท ตรี จัตวา
๔. ค้นหาความหมายของคำ

ขั้นตอน
การล้างจานชาม

๑. แบ่งภาชนะเป็น ๒ ประเภท
คือ ของขาวและของหวาน

๒. เก็บกวาดเศษอาหารที่
อยู่ในจานชามออกให้หมด

๓. ก่อนล้างจานให้ล้างด้วย
น้ำเปล่าก่อน ค่อยล้างด้วยน้ำยา

๖. นำจานไปผึ่งแดดหรือจัดเรียง
ที่ชั้นวาง รอให้น้ำแห้ง

๕. ล้างด้วยน้ำเปล่า
ที่สะอาดทั้งหมด ๒ ครั้ง

๔. เริ่มล้างแก้วน้ำหรือภาชนะ
ที่ใส่ของหวานก่อน

กิจกรรม “เขียนให้รู้ชัด ปฏิบัติได้ถูกต้อง”

ให้นักเรียนเขียนคำแนะนำ
และคำอธิบายแสดงขั้นตอน

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๕
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำการทำกิจกรรม
- ๓) ประเมินการเขียนคำแนะนำและ
คำอธิบายแสดงขั้นตอน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) นักเรียนทำใบงานที่ ๕
- ๒) “เขียนคำแนะนำและคำอธิบาย
แสดงขั้นตอน”
- ๓) เมื่อทำใบงานเสร็จให้นักเรียนส่ง
ที่ครูประจำวิชาหรือครูประจำชั้น

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน

แผนภาพโครงเรื่องการเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน

ชื่อเรื่อง.....

จุดประสงค์.....

ขั้นตอนวิธีการทำงาน

.....

.....

สรุปการทำงาน.....

.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน

งานเขียนประเภทอธิบายแสดง
ขั้นตอน คือ งานเขียนที่บอกวิธีการ
ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้องและ
เหมาะสม มักเขียนสั้น ๆ และชัดเจน

๑. เขียนหัวข้อให้ชัดเจน
เพื่อให้รู้ว่าเขียนเกี่ยวกับเรื่องใด

๒. จะต้องเขียนอย่างละเอียด
เพื่อให้เข้าใจขั้นตอนที่ครบถ้วน

หลักการอ่านงานเขียน
ประเภทอธิบายแสดงขั้นตอน

๓. อาจมีรูปภาพประกอบการ
เขียนเพื่อให้ชัดเจนมากขึ้น

๔. ตรวจสอบความถูกต้องของ
ข้อมูลที่อยู่ในงานเขียน

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน

ตัวอย่าง งานเขียนประเภทอธิบายแสดงขั้นตอน เรื่อง วิธีทำน้ำพริกกะปิ

น้ำพริกกะปิของแต่ละบ้านมีส่วนผสมหลักเหมือน ๆ กัน แต่วิธีทำและการปรุงรสจะแตกต่างกันไปตามบ้าน ตามแต่ละพื้นที่ มีวิธีการทำดังนี้

๑. โขลกพริกขี้หนูกับกระเทียมให้ละเอียด ระหว่างตำให้ใช้มือปองที่ปากครก เพื่อป้องกันไม่ให้พริกกับกระเทียมกระเด็นออกมา

๒. ใส่กุ้งแห้งป่น กะปิ กับน้ำตาลปีบลงไป ใช้สากขยี้ คลุกเคล้าให้เข้ากัน แล้วใส่มะเขือพวงลงไป ใช้สากบวบให้พอแตก

๓. ปรุงรสด้วยน้ำปลา น้ำมะนาว และคนให้เข้ากัน แล้วตักใส่ถ้วย แค่นี้ก็ได้ น้ำพริกกะปิรสเด็ดแล้ว

สรุปการทำกิจกรรม

“เขียนให้รู้ชัด ปฏิบัติได้ถูกต้อง”

คำถามสรุปบทเรียน

การเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดง
ขั้นตอนมีประโยชน์อย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

“การพูดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน”

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดรายงานลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน
๒. ใบงานที่ ๖ เรื่อง การเขียนแบบร่างการพูดนำเสนอลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

